

Fylkesadministrasjonen
Regionalavdelingen

Vår dato
05.05.2008

Vår referanse
2007/00450-59

Vår saksbehandler
Johan Th. Karoliuss/33 34 40 82

Deres dato
26.02.2008

Deres referanse
08/557-1 CH

Kommunal- og Regionaldepartementet
Postboks 8112
0032 OSLO

Forvaltningsreformen - høringsnotat om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået

Det vises til departementets brev av 26. februar 2008 som i overskriften nevnt.

Saken ble behandlet i Vestfold fylkesting den 29.04.2008 som sak nr. 31/08. Fylkestinget fattet følgende vedtak som uttalelse i saken:

- 1. Fylkestinget i Vestfold er av den oppfatning at det ikke er samsvar mellom høringsnotatet og regjeringens og Stortingets uttrykte ambisjoner for reformen. Høringsnotatet innebærer på flere politikkområder en reversering i forhold til premisene i St. meld. nr. 12, og notatet følger ikke opp Stortingets merknader i komitéinnstillingen, heller ikke Stortingets vedtak om ytterligere oppgaver. Fylkestinget i Vestfold forutsetter at forslag og premisser i St.meld. 12 og stortingskomiteens innstilling og anmodning følges opp av regjeringen i det videre arbeidet med saken.*

Spesielt vil fylkestinget peke på behovet for at miljø- og landbruksforvaltningen i sin helhet overføres fra Fylkesmannen, til de folkevalgt styrte regionene, inkludert innsigelsesrett og klagebehandling. Kun tilsyn og lovlighetskontroll bør forbli hos Fylkesmannen eller tilsvarende statlig funksjon. En delt løsning mellom Fylkesmannen og regionene på politikkområdene landbruk og miljø, slik regjeringens høringsnotat legger opp til, vil medføre fortsatt sterk embetsmannsstyring, og tilsvarende svak folkevalgt styring. Dessuten vil en delt løsning medføre unødvendig behov for ressurser i forvaltningen, fordi både Fylkesmannen og regionene må ha kompetanse på forvaltning innen landbruk og miljø. Delt ansvar mellom disse to forvaltningsnivåene gir kompetansestrid, som i seg sjøl er ressurskrevende, dessuten redusert tillit og forståelse hos innbyggerne hva angår ansvar og demokratiet.

- 2. Fylkestinget understreker at det er av avgjørende betydning at forvaltningsreformen gir som resultat en ryddig oppgavefordeling mellom sentrale-, regionale- og lokale myndigheter, slik at man i fremtiden unngår "gråsoner" og kompetansestrid.*

Dette vil tydeliggjøre det politiske ansvar og spare offentlig forvaltning for betydelige økonomiske ressurser, som ellers, og i dag brukes på kompetansestrid mellom forvaltningsnivåene.

- 3. Fylkestinget går inn for at den regionale inndelingen for Vestfolds del baseres på en forsterket fylkesmodell med nåværende fylkesgrenser.*

Fylkestinget anbefaler at Stortinget åpner for forsøksregioner med en oppgaveportefølje som beskrevet i St.meld. Nr 12 og enhetsfylkeforsøk. Dette kan skape grunnlag for ytterligere oppgaveoverføring og fylkessammenslutninger på sikt.

4. *Fylkestinget i Vestfold forutsetter at Staten ikke legger opp til overføringer av øvrige riksveier til fylkeskommunene uten at vedlikeholdsetterslepet kompenseres før overtagelsen.*
5. *Fylkestinget forutsetter fortsatt interfylkeskommunalt samarbeid på de områder der det er funksjonelt. Særlig fylkene i BTV er aktuelle, men de kan også være naturlig å samarbeide tett med andre fylkeskommuner.*

Protokolltilførsel:

Høyre og Fremskrittspartiet mener primært at det bør innføres en to-nivåmodell som omfatter staten og en kommunesektor med sterkere kommuner.

Vedlagt følger avtrykk av saksforelegg og saksprotokoll påført fylkestingets vedtak på side 5.

Med hilsen

Johan Th. Karolius
seksjonssjef

Vedlegg

Kopi m/vedlegg: Landets fylkeskommuner
Kommunenes sentralforbund
Østlandssamarbeidet

Arkivsak 200700450
Arkivnr. E: 026 &13
Saksbehandler Johan Th. Karolius

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Fylkesutvalget	25.04.2008	25/08
Fylkestinget	29.04.2008	31/08

Høring. Forvaltningsreformen - forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivået

Fylkesrådmannens innstilling

1. Fylkestinget i Vestfold er av den oppfatning at det ikke er samsvar mellom høringsnotatet og regjeringens og Stortingets uttrykte ambisjoner for reformen. Høringsnotatet innebærer på flere politikkområder en reversering i forhold til premissene i St. meld. nr. 12, og notatet følger ikke opp Stortingets merknader i komitéinnstillingen, heller ikke Stortingets vedtak om ytterligere oppgaver. Fylkestinget i Vestfold forutsetter at forslag og premisser i St.meld. 12 og stortingskomiteens innstilling og anmodning følges opp av regjeringen i det videre arbeidet med saken.
2. Fylkestinget understreker at det er av avgjørende betydning at forvaltningsreformen gir som resultat en ryddig oppgavefordeling mellom sentrale-, regionale- og lokale myndigheter, slik at man i fremtiden unngår ”gråsoner” og kompetansestrid.
3. Fylkestinget går inn for at den regionale inndelingen for Vestfolds del baseres på en forsterket fylkesmodell med nåværende fylkesgrenser.

Tønsberg, 02.04.2008

Mette Bjune
fylkesrådmann

Sverre Høifødt
direktør

- Vedlegg:
1. FT-sak 45/07 *St.meld. nr. 12 (2006-2007) Regionale fortrinn - Regional framtid:*
 2. Sammendrag av høringsnotatet *Forvaltningsreformen - forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivået*

Innledning

Med ekspedisjon av 26.02.08 fra Kommunal- og regionaldepartementets oversendes høringsnotatet "Forvaltningsreformen - forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivået" til blant annet fylkeskommunene til høring. Høringsfristen er satt til 30.04.08. Videre er fylkeskommunene og kommunene i brev fra KR D av 15. nov. 2007 invitert til å avgi endelig uttalelse om inndelingsspørsmålet, med samme høringsfrist.

Saksutredning

Regjeringen la i desember 2006 fram St.meld. nr. 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn – regional framtid", som omhandler den fremtidige regionale forvaltningsmodell og geografisk regioninndeling. Fylkeskommunene er invitert til å uttale seg om forslag til inndeling i to omganger – et foreløpig vedtak innen 30. juni 2007, og et endelig vedtak i desember 2007.

Stortinget behandlet St.meld. nr.12. (2006-2007) den 10. mai i år, og sluttet seg til Kommunal- og forvaltningskomiteens flertallsinnstilling. Jf. Innst.S. nr. 166 (2006-2007). I tillegg traff Stortinget følgende vedtak:

Stortinget ber Regjeringen om å vurdere innspill fra kommuner og fylkeskommuner når det gjelder framtidige oppgaver og ansvarsområder for de nye regionene fram til endelig anbefaling legges fram for Stortinget våren 2008.

På grunnlag av Stortingets behandling sendte Kommunal- og regionalministeren 11. mai nytt brev til fylkeskommunene. Fra brevet hitsettes:

De berørte departementene har startet arbeidet med konkretisering og annen oppfølging av oppgavetildeling til regionene på grunnlag av stortingsmeldingen og innstillingen fra Stortingets kommunal- og forvaltningskomité. Dette arbeidet koordineres av Kommunal- og regionaldepartementet og vi tar sikte på å sende ut et samlet høringsnotat høsten 2007.

Fylkestinget behandlet saken i møte 19. juni som sak nr. 45/07 St.meld.nr.12(2006-2007) Regionale fortrinn - regional framtid. Saksforelegget og utskrift av saksprotokollen vedlegges, og det vises til dette for en nærmere utredning og gjennomgang av saken spesielt hva gjelder prosessen lokalt.

Fylkestinget fattet følgende vedtak i sak 45/07 St.meld. nr. 12 (2006-2007) Regionale fortrinn - Regional framtid:

- 1. Dersom Stortinget vedtar å gjennomføre den foreslåtte regionreformen, mener Vestfold fylkeskommune at Vestfold bør beholdes som en egen regional enhet, (forsterket fylkesmodell).*
- 2. Dersom Stortinget vedtar en modell med forsterket fylkeskommune, går Vestfold fylkesting inn for at samtlige nåværende kommuner i Vestfold følger med inn i den nye regionen.*
- 3. Vestfold fylkesting støtter alle de forslag til overføring av oppgaver og ansvar til det regionale folkevalgte nivået som er fremmet i St.meld. nr. 12 (2006-2007) og Innst.S. nr.166 (2006-2007). I tillegg vil Vestfold fylkesting anbefale at flere oppgaver tilføres det nye regionale forvaltningsnivået enn de føringer som allerede er vedtatt i Stortinget. Dette gjelder blant annet:*

Samferdsel

- Samtlige av de veger som i dag kategoriseres som øvrige riksveger bør omklassifiseres til regionale veger.*
- Statens vegvesens regionale fagapparat bør overføres til regionene.*
- Regionene bør få hovedansvaret for disponeringen av ressurser fra lokalt og regionalt initierte brukerfinansieringspakker (bomfinansiering) innen samferdselssektoren.*
- Gitt en modell med 7-9 store regioner bør regionene få ansvaret for å bestille og forvalte de ressurser som i dag forvaltes av Samferdselsdepartementet til kjøp av regionale*

flyruter.

Utdanning og forskning

- *For å kunne påvirke utvikling av faglinjer, forskning og utviklingsprogrammer ut fra regionale behov bør regionene få et regionalt bestilleransvar med økonomiske ressurser for universiteter og høyskoler. Deler av den resultatbaserte undervisningsfinansieringen og forskningsfinansieringen som i dag fordeles av Kunnskapsdepartementet bør overføres til regionene.*
- *Ansvar for å finansiere voksenopplæring bør overføres til regionene. Dette gjelder blant annet midler staten sentralt i dag bruker på å finansiere ulike rekke studieforbund og voksenopplæringsorganisasjoner samt programmer der ulike offentlige aktører er involvert. Tilvarende bør ansvaret for opplærings- og kvalifiseringstiltakene rettet mot arbeidssøkende og bedrifter overføres fra NAV til regionene.*

Næringsutvikling og innovasjon

- *Fagadministrasjonen og virkemidlene som i dag ligger i Innovasjon Norge sine distriktskontorer bør i sin helhet overføres til regionene. Saksbehandling av bedriftsrettet støtte må organiseres slik at enkeltsaker ikke underlegges direkte politisk behandling.*
- *Innenfor denne modellen kan regionene utføre oppdrag også på vegne av departementer og Innovasjon Norge sentralt.*
- *Betydelige ressurser som i dag delvis forvaltes av departementene og Innovasjon Norge sentralt bør overføres til regionene gjennom rammetilskuddet. Desto større regioner, desto flere oppgaver og ressurser kan overføres.*
- *Samtlige regioner må få midler til utviklingstiltak. Det er uholdbart at et fylke som Vestfold, med stort verdiskapingspotensial, ikke har de samme muligheter som andre regioner til å gå inn med nødvendig delfinansiering for å dra nytte av nasjonale og europeiske virkemidler mot forskning, innovasjon og utvikling.*
- *Rammefinansiering må være hovedprinsippet for finansieringen av regionene.*

Økonomi

- *Regionene bør overta ansvaret for fordeling av skjønnsmidler i inntektssystemet til kommunene. Skjønnsstilskuddet blir brukt til å kompensere kommuner og fylkeskommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet. Det er fylkesmennene som i dag forvalter statsbudsjettets skjønnsmidler. Fordelingen må fortsatt skje innenfor nasjonalt opptrukne retningslinjer.*
- *Det bør vurderes å gi regionene større frihet i forhold til beskatningsrett.*
- *Det må innføres forpliktende konsultasjonsordning og eventuelt forhandlingsrett mellom det regionale og sentrale forvaltningsnivået.*

Internasjonal virksomhet

- *Regjeringen bør legge forholdene til rette for at regionene kan få større ansvar og muligheter for å drive internasjonalt samarbeid gjennom deltagelse i utvikling av ulike EU-programmer/prosjekter*

Kultur

- *Regionene bør få et samlet finansielt ansvar for kulturpolitikk og virkemidler på regionalt nivå, og bør blant annet overta ansvaret for fordeling av den støtten til lokale og regionale kulturtilbud som i dag forvaltes av Norsk kulturråd.*
- *Ressurser til statlige kulturinstitusjoner som for eksempler Riksteateret, Rikskonsertene, Riksutstillingene, ABM utvikling (arkiv, bibliotek, museer) må kanaliseres gjennom regionene. Dette vil sikre at planleggingen skjer i nær kontakt med regionale målgrupper og samarbeidspartnere, og at tilbudet kan tilpasses regionale behov både i innhold og organisering.*

Innsigelser til kommunale planer

- *Regionene bør avgjøre innsigelsessaker knyttet til kommunal planlegging så lenge regionen selv ikke er part i saken. Der regionen er part bør innsigelsessaker avgjøres av Miljøverndepartementet.*

Miljøvern og landbruk

- *Med unntak av lovlighetskontroll og tilsyn bør hele ansvaret for miljøvern og landbruk overføres til regionene. Dette gjelder også ansvar for klagesaksbehandling innenfor særlovgivning der kommunen er første instans. Dette vil innebære en effektivisering av offentlig forvaltning, idet det ikke lenger være behov for at både regioner og fylkesmannen har parallelle fagadministrasjoner. Innsigelser, klagesaksbehandling og statlig tilsyn, vil måtte gjennomføres i tråd med nasjonale retningslinjer og føringene gitt i regionplanen.*

Naturressursforvaltning

- *Forvaltning av naturressurser til bruk og/eller vern – både på land og i kystsonen – bør være en viktig oppgave for nye folkestyrte regioner.*
- *Forvaltningen av nasjonale ressurser, som fiskerier og petroleum, vil fortsatt ivaretas av nasjonale myndigheter. Men forvaltningen bør skje i dialog med berørte regioner. Innenfor nasjonalt regulerte og definerte områder, bør det utvikles regionale og lokale forvaltningsregimer.*
- *Konsesjonsavgifter i forbindelse med havbruk bør tilfalle kommuner og regioner som stiller arealer til disposisjon for nye konsesjoner.*
- *Regjeringen bes utrede og vurdere å gi regionalt folkevalgt nivå ansvar for vannressursforvaltning.*
- *Forvaltning av verneplaner bør vurderes lagt til regionene.*
- *Beslutningsmyndighet til å gi utbyggingstillatelse til små og mellomstore kraftverk bør vurderes lagt til regionene. Det bør vurderes å overføre NVE sine regionkontor til regionene, og la disse være fagorgan for disse oppgavene.*
- *Beslutningsmyndighet til å gi utbyggingstillatelse til små og mellomstore vindkraftverk, bølgekraftverk, bioenergianlegg m.m. bør vurderes lagt til regionene.*
- *Det bør vurderes å la det regionale nivået få andel i hjemfall av kraftverk, jf. NoU 2004:26.*
- *Det bør vurderes å la det regionale nivået overtar staten sin rett til konsesjonskraft.*
- *Generelt bør det vurderes å la det regionale nivået få andel i overskuddsskatter.*
- *Det bør vurderes å la en andel i grunnrenteskatt på vannkraftverk gå til det regionale nivået.*
- *Det bør vurderes å sette det regionale nivået økonomisk i stand til å kjøpe kraftverk som kommer på salg for å beholde dem i offentlig eie. Det vil være aktuelt at kjøpte kraftverk settes inn i regionale kraftselskap.*

Spesialisthelsetjenesten, rusomsorg og barnevern

- *Regionen bør få et bestilleransvar med økonomiske ressurser for spesialisthelsetjenesten. Ansvaret for å fordele økonomiske midler gjennom skjønn må baseres på nasjonalt opptrukne retningslinjer. Modellen innebærer et formelt skille mellom regionen som bestiller og staten som eier av spesialisthelsetjenester*
- *I forbindelse med evalueringen av spesialisthelsetjenesten må målene om åpenhet, medbestemmelse og folks påvirkningsmuligheter vurderes. Evalueringen må settes inn i en tidsramme som gir mulighet til å vurdere endringer, herunder bestilleransvar til regionene, før iverksetting av forvaltningsreformen i 2010.*
- *I lys av vurderingene av spesialisthelsetjenesten må også ansvaret og organiseringen av rus, psykiatri og barnevern vurderes.*
- *En eventuell overføring av bestilleransvar eller full overføring av spesialisthelsetjenesten til regionene, forutsetter færre, sterkere og større regioner enn dagens fylkesstruktur*

Folkehelse

- • *Folkehelsearbeidet bør styrkes ved målrettet innsats på områder som påvirker folks levekår og livsstil. Regionen bør få ansvar for å stimulere og koordinere innsats og samhandling mellom offentlige instanser og frivillige organisasjoner.*
- • *Regionen bør få virkemidler til å fremme utviklingen av trygge og helsefremmende levevilkår både i arbeidsliv og fritid, og som fremmer sosial deltakelse.*
- • *Planverktøyet bør brukes aktivt for å fremme allmennhetens interesser i forhold til å tilrettelegge for fysisk aktivitet og friluftsliv.*

I Kommunal- og regionaldepartementets brev av 26.02.08 inviteres fylkeskommunene og kommunene til å avgi uttalelse til høringsnotatet om de nye regionenes oppgaver. Høringsnotatet fokuserer på forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivået. Til saken følger vedlagt et sammendrag av høringsnotatet.

I saksutredningen nedenfor gis det en kort beskrivelse av fylkeskommunenes nye oppgaver.

Oppgaver på Kunnskapsdepartementets område :

- enkelte oppgaver innen informasjon, rettleiding og kvalitetsutvikling på grunnopplæringsområdet
- drift og finansiering av fagskoleutdanningen
- oppnevne to av de eksterne styremedlemmene ved høyskolene

Et eget utvalg har foreslått at ansvaret for all grunnopplæring for voksne skal samles i fylkeskommunen. Kunnskapsdepartementet vil ta stilling til dette på grunnlag av en egen høringsprosess.

Oppgaver på Samferdselsdepartementets område :

- øvrige riksveger og øvrige riksvegferjer

Ved en forsterket fylkesmodell vil det omfatte ca. 80% av det offentlige vegnettet (utenom kommunalt vegnett). Ved store regioner vil kriteriene medføre at litt flere av øvrige riksveger blir overført til regionene.

Ved en forsterka fylkesmodell vil Statens vegvesen bli holdt samla, men noen oppgaver innenfor generell vegplanlegging og kollektivtransport blir overført. Ved en regionmodell vil hoveddelen av Statens vegvesen kunne overføres til regionene.

Oppgaver på Nærings- og handelsdepartementets område :

- eierstrukturen til Innovasjon Norge skal endres slik at det folkevalgte regionale nivå skal eie 49 % av selskapet.
- oppnevne 2 representanter direkte til det regionale styret.

Det legges opp til at SIVA kan opprette regionale innovasjonsselskap sammen med regionene og eventuelt andre interessenter med regionale mål.

Oppgaver på Fiskeri- og kystdepartementets område :

- tildeling av alle ordinære akvakulturløyver på aktørnivå innafor eigen region
- klarering av lokaliteter, samt å fremme eventuelle innsigelser på vegne av havbruksinteressene til kommunale (kystsone)planar
- anvende og fordele andel skolekvoter i regionen, på grunnlag av statlig fastsatte rammevilkår og kvotefordeling
- innvilge fellingsløyver på kystsel, registrere antallet felte dyr etc.
- gi lokale fiskerireguleringer innenfor gitte rammer
- utvikling av kriterier for deltaking i og utøving av fiske etter kongekrabbe

Oppgaver på Miljøverndepartementets område :

- oppgaver knyttet til bevaring av innlandsfisk/høstbare viltarter og jakt/fiske på disse artene
- oppgaver med å legge til rette for og ivareta allment friluftsliv
- vannregionmyndighet etter forskrift om vannforvaltning

Forvaltningsansvaret for områdevernet vil først bli vurdert i forbindelse med ny lov om naturmangfold i løpet av 2008.

Endringer i plan- og bygningsloven skal gi regionene styrket rolle i regional planlegging.

Oppgaver på Landbruks- og matdepartementets område :

Regjeringa vil vurdere overføring av forvaltninga av bygdeutviklingsmidlene knyttet til tilrettelegging og utvikling, samt de funksjoner fylkesmennene har i verdiskapings-programmet til det folkevalgte regionale nivå.

Overføring av forvaltningen på landbruksområdet vil bli vurdert i sammenheng med den løsning som blir valgt for overføring av forvaltningen på miljøområdet.

Oppgaver på Kultur- og kirkedepartementets område :

- oppnevning av styreleder og eventuelt noen eller alle av styremedlemmene til region-/ landsdelsinstitusjonene og knutepunktsinstitusjonene

Fra og med 2010 vil midlene til regionale kulturbygg bli kanalisert inn i den desentraliserte ordninga for kulturhus etter hvert som disse blir fristilt frå pågående prosjekt.

Spørsmålet om regionene skal få det fulle ansvaret for å forvalte spillemidlene til kulturbygg og til lokale og regionale idrettsanlegg vil bli vurdert i sammenheng med en varslet gjennomgang av kriteriene for fordeling av spillemidlene til idrettsanlegg medio 2009.

Hvilke oppgaver fra Norsk Kulturråd som kan overføres vil bli vurdert når Stortinget har vedtatt geografisk inndeling for det regionale nivået.

Oppgaver på Helse- og omsorgsdepartementets område :

Spørsmålet om folkehelsearbeidet skal forankres som en ordinær oppgave (gjennom lov) vil bli vurdert i forbindelse med et eget høringsnotat som vil komme i løpet av 2008.

Tannhelsetjenesten skal fortsatt være en regional oppgave, uavhengig av om det blir en forsterka fylkesmodell eller en regionmodell.

Stortingets vedtak om ytterligere oppgaver.

Anmodningsvedtaket fra Stortinget der regjeringa blir bedt om å vurdere innspill fra kommuner og fylkeskommuner når det gjelder framtidige oppgaver og ansvarsområder for de nye regionene vil bli fulgt opp av respektive departementer. En samlet omtale over innspill og oppfølging vil bli gitt i odelstingsproposisjonen om regional inndeling og overføring av oppgaver.

Fylkesrådmannens bemerkninger

Fylkesrådmannen vil innledningsvis minne om regjeringen og Stortingets mål med reformen;

- Et forsterket folkestyre og demokrati på lokalt og regionalt nivå gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene.
- En mer samordnet og effektiv offentlig forvaltning ved at ulike sektorer ses i sammenheng innenfor den enkelte region.
- Verdiskaping og sysselsetting basert på lokale og regionale fortrinn og forutsetninger, som sikrer det framtidige grunnlaget for velferden i samfunnet.

- Effektiv ivaretagelse av nasjonale mål som for eksempel bærekraftig utvikling, likeverdige tjenestetilbud og rettssikkerhet for den enkelte.

Etter fylkesrådmannens oppfatning er det ikke samsvar mellom høringsnotatet og regjeringens og Stortingets uttrykte ambisjoner for reformen. Høringsnotatet innebærer på flere politikkområder en reversering i forhold til premissene i St. meld. nr. 12, og notatet følger ikke opp Stortingets merknader i komitéinnstillingen.

Høringsnotatet er en sammenstilling av innspill fra de enkelte fagdepartementene. Regjeringen har ikke foretatt en samlet vurdering av framleggene til overføring av oppgaver innenfor den enkelte sektor eller om summen av forslagene er i samsvar med Stortingets forutsetninger for reformen. Det vil først bli gjort i den varslede odelstingsproposisjonen. Dette er en vesentlig svakhet ved høringsnotatet. Fylkesrådmannen ser det som svært uheldig at det er en rekke oppgaver som fremdeles er uavklarte og som krever ytterligere utredninger. Dette gjelder blant annet på landbruks-, miljøvern- og kulturområdet. Særlig uheldig er det at høringsnotatet ikke følger opp anmodningsvedtaket fra Stortinget, der regjeringen blir bedt om å vurdere innspill fra kommuner og fylkeskommuner når det gjelder framtidige oppgaver og ansvarsområde, men at dette vil bli fulgt opp av de enkelte fagdepartementene.

Fylkesrådmannen mener, i tråd med Stortingets føringer, at de fleste oppgavene på miljøvernområdet som i dag tilligger fylkesmannen, skal overføres til fylkeskommunen. Stortinget har understreket at dette dreier seg om omfattende oppgaveoverføringer. Jeg er positiv til de oppgavene som blir overført på miljøområdet, med regionalt politisk ansvar for vannressursforvaltning, friluftsliv, vilt, fiske og veiledning av kommuner i klimaarbeidet, men understreker at ytterligere oppgaver må overføres. I tillegg må det overføres tilgrensende oppgaver innenfor Olje- og energidepartementets ansvarsområde, når det gjelder fornybar energi og energieffektivisering. Dette er avgjørende for at fylkeskommunene skal bli spydspisser i klimapolitikken.

På samme måte er det min oppfatning - også her i tråd med Stortingets føringer, at de fleste oppgavene på landbruksområdet som i dag tilligger fylkesmannen, skal overføres til fylkeskommunen. Stortinget har også her understreket at dette dreier seg om omfattende oppgaveoverføringer. Fylkesrådmannen forventer at landbruksoppgaver, bygdeutviklingsmidler og verdiskapingsprogrammer overføres til fylkeskommunene. Jeg understreker betydningen av at landbruksoppgavene kobles opp mot fylkeskommunens brede arbeid med næringsutvikling og ikke ensidig kobles til miljøfeltet.

Den skisserte oppgavefordelingen mellom fylkesmannen og fylkeskommunen på miljøområdet, og eventuelt også på landbruksområdet, innebærer dårlig utnyttelse av den samlede fagkompetansen på regionalt nivå. Den medfører også store muligheter for kompetansestrid. Fylkesrådmannen forventer at det blir overført vesentlige personalressurser fra fylkesmannen til fylkeskommunen.

Høringsnotatet preges etter fylkesrådmannens vurdering av en sektorvis tilnærming. Fylkesrådmannen forventer at regjeringen tar et helhetsgrep i proposisjonen. Alle betydelige beslutninger som er utsatt og utredninger som er varslet, må være gjennomført i god tid før reformen trer i kraft i 2010. Dette må også innbefatte en finansieringsmodell med størst mulig frie inntekter.

Til tross for de svakhetene som her er påpekt, vil fylkesrådmannen gi uttrykk for at det likevel er utsikter til en sterkere regional utviklingsrolle for fylkeskommunen gjennom blant annet delt eierskap til Innovasjon Norge, forslaget om regionale innovasjonsselskap, etablering av regionale forskingsfond, sterkere samordningsansvar for regional transportplanlegging og forsterket regional planlegging. Dette er en rolle som i stor grad fylkeskommunen selv må gi innhold basert på regionale forutsetninger og utfordringer.

Ansvar for riksveger (unntatt stamvegene) og økt regionalt ansvar for en samordnet transportplanlegging styrker fylkeskommunene som samferdselsmyndighet. Samtidig forventer fylkesrådmannen at det blir kompensert for vedlikeholdsetterslepet på 10 milliarder på landsbasis, 0,5 milliarder i Vestfold, og at det utvikles modeller for å ivareta dette. Personalet i Statens vegvesen som

i dag arbeider med overordnet planlegging, utbyggingssaker og årlige budsjetter, må overføres til fylkeskommunen.

Dersom riksvegene ikke overføres i fullgod stand eller at fylkeskommunen ikke kompenseres fullt ut i forbindelse med overføring av ansvaret for "øvrige riksveger", mener fylkesrådmannen at Vestfold fylkeskommune ikke skal ha ansvar for disse vegene.

I spørsmålet om geografisk inndeling gikk fylkestinget ved behandlingen av denne saken i fylkestinget i juni 2007, sak 45/07, inn for at Vestfold (med samtlige nåværende kommuner) bør beholdes som en egen regional enhet (forsterket fylkesmodell).

Fylkesrådmannens prinsipielle holdning til inndelingsspørsmålet- som den kommer til uttrykk i innstillingen i nevnte fylkestingssak - er basert på en reform hvor betydelige administrative og politiske oppgaver overføres fra statlig til regionalt nivå.

Fylkesrådmannen registrerer at de oppgaver som det i høringsnotatet er forslag om skal overføres til det folkevalgte regionale nivå, ikke fører til en ytterligere forsterking av oppgaveporteføljen i forhold til St.meld.nr.12 (2006-2007). Snarere kan utfallet bli en mindre oppgaveportefølge enn det St.meld.nr.12 og behandlingen i Stortinget la til grunn.

Fylkesrådmannen ser det som lite sannsynlig at oppgaveporteføljen vil bli vesentlig endret i den videre prosessen i forhold til det som nå foreligger. På denne bakgrunn ser ikke fylkesrådmannen at det er hensiktsmessig å opprettholde sin innstilling om en regionmodell.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak 200700450
Arkivnr.
Saksbehandler Johan T Karolius

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Fylkesutvalget	25.04.08	25/08
Fylkestinget	29.04.08	31/08

HØRING. FORVALTNINGSREFORMEN - FORSLAG TIL NYE OPPGAVER TIL DET FOLKEVALGTE REGIONALE NIVÅET

Fylkesutvalget 25.04.08

Fylkesrådmannens innstilling

1. Fylkestinget i Vestfold er av den oppfatning at det ikke er samsvar mellom høringsnotatet og regjeringens og Stortingets uttrykte ambisjoner for reformen. Høringsnotatet innebærer på flere politikkområder en reversering i forhold til premissene i St. meld. nr. 12, og notatet følger ikke opp Stortingets merknader i komitéinnstillingen, heller ikke Stortingets vedtak om ytterligere oppgaver. Fylkestinget i Vestfold forutsetter at forslag og premisser i St.meld. 12 og stortingskomiteens innstilling og anmodning følges opp av regjeringen i det videre arbeidet med saken.
2. Fylkestinget understreker at det er av avgjørende betydning at forvaltningsreformen gir som resultat en ryddig oppgavefordeling mellom sentrale-, regionale- og lokale myndigheter, slik at man i fremtiden unngår ”gråsoner” og kompetansestrid.
3. Fylkestinget går inn for at den regionale inndelingen for Vestfolds del baseres på en forsterket fylkesmodell med nåværende fylkesgrenser.

Møtebehandling

Representanten Ivar Ramberg (SV) fremmet følgende fellesforslag på vegne av KrF, AP og SV:

Tillegg til pkt 3:

”Fylkestinget anbefaler at Stortinget åpner for forsøksregioner med en oppgaveportefølje som beskrevet i St.meld. Nr 12. Dette kan skape grunnlag for ytterligere oppgaveoverføring og fylkessammenslutninger på sikt.”

Representanten Svein Kr. Waale (KrF) fremmet følgende fellesforslag (tillegg) på vegne av SV, AP, KrF, H, FrP og V:

”Fylkestinget i Vestfold forutsetter at Staten ikke legger opp til overføringer av øvrige riksveier til fylkeskommunene uten at vedlikeholdsetterslepet kompenseres før overtagelsen.”

Representanten Anne Rygh Pedersen (AP) fremmet følgende forslag til nytt pkt 4:

”Fylkestinget forutsetter fortsatt interfylkeskommunalt samarbeid på de områder der det er funksjonelt. Særlig fylkene i BTV er aktuelle, men de kan også være naturlig å samarbeide tett med andre fylkeskommuner.”

Representanten Leif O. Halse (FrP) fremmet følgende protokolltilførsel på vegne av H og FrP:

”Høyre og Fremskrittspartiet mener primært at det bør innføres en to-nivåmodell som omfatter staten og en kommunesektor med sterkere kommuner.”

Representanten Kåre Pettersen (V) fremmet følgende forslag til nytt pkt 3?

”Fylkestinget går inn for at Vestfold benytter forsøksmuligheten i lovverket til å kreve et enhetsfylkeforsøk.”

Fylkesrådmannens innstilling pkt 1 - første del - ble vedtatt med 8 stemmer (3 H, 3 FrP, V, KrF) mot 5 stemmer (4 AP, SV)

Fylkesrådmannens innstilling pkt 1 – siste setning - ble vedtatt med 8 stemmer (3 H, 3 FrP, V, KrF) mot 5 stemmer (SV, 4 AP) avgitt for Rambergs forslag.

Fylkesrådmannens innstilling pkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Fylkesrådmannens innstilling pkt 3 ble enstemmig vedtatt.

Fellesforslaget fra SV, KrF og AP fikk 6 stemmer (4 AP, SV og KrF) og falt mot 7 stemmer (H, FrP og V)

Fellesforslag fra SV, AP, KrF, H, FrP og Vs (tilleggsforslag) ble enstemmig vedtatt.

Rygh Pedersens forslag til nytt pkt 4 ble enstemmig vedtatt.

Pettersens tilleggsforslag til nytt pkt fikk 1 stemme (V) og falt.

H og FrPs protokolltilførsel inntas i protokollen.

Ny innstilling

1. Fylkestinget i Vestfold er av den oppfatning at det ikke er samsvar mellom høringsnotatet og regjeringens og Stortingets uttrykte ambisjoner for reformen. Høringsnotatet innebærer på flere politikkområder en reversering i forhold til premissene i St. meld. nr. 12, og notatet følger ikke opp Stortingets merknader i komitéinnstillingen, heller ikke Stortingets vedtak om ytterligere oppgaver. Fylkestinget i Vestfold forutsetter at forslag og premisser i St.meld. 12 og stortingskomiteens innstilling og anmodning følges opp av regjeringen i det videre arbeidet med saken.
2. Fylkestinget understreker at det er av avgjørende betydning at forvaltningsreformen gir som resultat en ryddig oppgavefordeling mellom sentrale-, regionale- og lokale myndigheter, slik at man i fremtiden unngår ”gråsoner” og kompetansestrid.
3. Fylkestinget går inn for at den regionale inndelingen for Vestfolds del baseres på en forsterket fylkesmodell med nåværende fylkesgrenser. Fylkestinget i Vestfold forutsetter at Staten ikke legger

opp til overføringer av øvrige riksveier til fylkeskommunene uten at vedlikeholdsetterslepet kompenseres før overtagelsen.

4. Fylkestinget forutsetter fortsatt interfylkeskommunalt samarbeid på de områder der det er funksjonelt. Særlig fylkene i BTV er aktuelle, men de kan også være naturlig å samarbeide tett med andre fylkeskommuner.

Protokolltilførsel:

Høyre og Fremskrittspartiet mener primært at det bør innføres en to-nivåmodell som omfatter staten og en kommunesektor med sterkere kommuner.

Fylkestinget 29.04.08

Møtebehandling i fylkestinget 29.04.2008

Representanten Ivar Ramberg fremmet følgende forslag på vegne av SV og V:

Tillegg til pkt 3:

”Fylkestinget anbefaler at Stortinget åpner for forsøksregioner med en oppgaveportefølje som beskrevet i St.meld. Nr 12 og enhetsfylkeforsøk. Dette kan skape grunnlag for ytterligere oppgaveoverføring og fylkessammenslutninger på sikt.”

Representanten Alf Henriksen (R) fremmet følgende forslag:

Nytt pkt 2

”Statens overtagelse av spesialisthelsetjeneste, psykiatri, barnevern og rus og innføring av den profittbaserte helseforetaksmodellen har ført til dårligere økonomisk og politisk styring, økende underskudd, nedbygging av lokale helsetilbud, sentralisering av helsetjenester og økt opptatthet av lønnsomhetsberegninger på bekostning av pasientenes behov.

Dette tilsier at det folkevalgte regionale nivå igjen må få ansvar for spesialisthelsetjeneste, psykiatri, barnevern og rus og at det gamle og gode regnskaps- og budsjettssystem for offentlig tjenesteproduksjon blir gjennomført.”

Representanten Øyvind Hunskaar (SP) fremmet følgende forslag:

1. Alternativ til innstillingas pkt. 1., de 2 første linjer:

”Fylkestinget i Vestfold beklager sterkt det dårlige samsvar mellom regjeringens foreliggende høringsnotat og den samme regjeringens og Stortingets uttrykte ambisjoner for forvaltningsreformen. Regjeringens tidligere ambisjoner kunne gitt Norge en helt nødvendig desentralisert demokratireform, som motvekt til dagens sterke statlige detaljstyring.” Høringsnotatetosv.

1. Tillegg til innstillingas pkt 1.(tilleggsavsnitt):

”Spesielt vil fylkestinget peke på behovet for at miljø- og landbruksforvaltningen i sin helhet overføres fra Fylkesmannen , til de folkevalgt styrte regionene, inkludert innsigelsesrett og klagebehandling. Kun tilsyn og lovlighetskontroll bør forbli hos Fylkesmannen eller tilsvarende statlig funksjon. En delt løsning mellom Fylkesmannen og regionene på politikkområdene landbruk

og miljø, slik regjeringens høringsnotat legger opp til, vil medføre fortsatt sterk embetsmannsstyring, og tilsvarende svak folkevalgt styring. Dessuten vil en delt løsning medføre unødvendig behov for ressurser i forvaltningen, fordi både Fylkesmannen og regionene må ha kompetanse på forvaltning innen landbruk og miljø. Delt ansvar mellom disse to forvaltningsnivåene gir kompetansestrid, som i seg sjøl er ressurskrevende, dessuten redusert tillit og forståelse hos innbyggerne hva angår ansvar og demokratiet”.

2. Tillegg til innstillingas pkt. 2., (tilleggsavsnitt):

”Dette vil tydeliggjøre det politiske ansvar og spare offentlig forvaltning for betydelige økonomiske ressurser, som ellers, og i dag brukes på kompetansestrid mellom forvaltningsnivåene”.

3. Alternativ til innstillingas pkt. 3.:

”Fylkestinget i Vestfold anbefaler primært at Buskerud, Telemark og Vestfold danner en folkevalgt styrt region med betydelig oppgaveoverføring fra staten. Sekundært anbefales en forsterket fylkesmodell med nåværende fylkesgrenser”.

Representanten Unni Hanson (FrP) fremmet følgende protokolltilførsel på vegne av H og FrP:

”Høyre og Fremskrittspartiet mener primært at det bør innføres en to-nivåmodell som omfatter staten og en kommunesektor med sterkere kommuner.”

Representanten Svein K Waale (KrF) ba om at den siste setningen i pkt 3 i ny innstilling blir et eget pkt.

Det ble avholdt gruppemøter før votering i saken.

SPs alt til de to første linjer pkt 1 fikk 6 stemmer (2 V, 2 SP, 2 KrF) og falt.

Fylkesutvalgets innstilling pkt 1 ble enstemmig vedtatt

SPs tillegg til pkt 1 ble vedtatt med 33 stemmer mot 6 stemmer (FrP)

Rødts forslag til nytt pkt 2 fikk 1 stemme og falt.

Fylkesutvalgets innstilling pkt 2 ble enstemmig vedtatt.

SPs tillegg til pkt 2 ble vedtatt med 26 stemmer mot 13 stemmer

Fylkesutvalgets innstilling pkt 3 (første setning – punktet ble delt) ble enstemmig vedtatt.

SPs alt til pkt 3 fikk 4 stemmer og falt.

SV/Vs tillegg til pkt 3 ble vedtatt med 20 stemmer (12 AP, 2 SV, 2 V, 2 SP, 2 KrF) mot 19 stemmer (9 H, 9 FrP, R)

Fylkesutvalgets innstilling pkt 4 (siste setning pkt 3) ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalgets innstilling pkt 5 (tidl pkt 4) ble enstemmig vedtatt.

H og FrPs protokolltilførsel inntas i protokollen.

Vedtak

1. Fylkestinget i Vestfold er av den oppfatning at det ikke er samsvar mellom høringsnotatet og regjeringens og Stortingets uttrykte ambisjoner for reformen. Høringsnotatet innebærer på flere politikkområder en reversering i forhold til premissene i St. meld. nr. 12, og notatet følger ikke opp Stortingets merknader i komitéinnstillingen, heller ikke Stortingets vedtak om ytterligere oppgaver. Fylkestinget i Vestfold forutsetter at forslag og premisser i St.meld. 12 og stortingskomiteens innstilling og anmodning følges opp av regjeringen i det videre arbeidet med saken.

Spesielt vil fylkestinget peke på behovet for at miljø- og landbruksforvaltningen i sin helhet overføres fra Fylkesmannen, til de folkevalgt styrte regionene, inkludert innsigelsesrett og klagebehandling. Kun tilsyn og lovlighetskontroll bør forbli hos Fylkesmannen eller tilsvarende statlig funksjon. En delt løsning mellom Fylkesmannen og regionene på politikkområdene landbruk og miljø, slik regjeringens høringsnotat legger opp til, vil medføre fortsatt sterk embetsmannsstyring, og tilsvarende svak folkevalgt styring. Dessuten vil en delt løsning medføre unødvendig behov for ressurser i forvaltningen, fordi både Fylkesmannen og regionene må ha kompetanse på forvaltning innen landbruk og miljø. Delt ansvar mellom disse to forvaltningsnivåene gir kompetansestrid, som i seg sjøl er ressurskrevende, dessuten redusert tillit og forståelse hos innbyggerne hva angår ansvar og demokratiet.

2. Fylkestinget understreker at det er av avgjørende betydning at forvaltningsreformen gir som resultat en ryddig oppgavefordeling mellom sentrale-, regionale- og lokale myndigheter, slik at man i fremtiden unngår ”gråsoner” og kompetansestrid.

Dette vil tydeliggjøre det politiske ansvar og spare offentlig forvaltning for betydelige økonomiske ressurser, som ellers, og i dag brukes på kompetansestrid mellom forvaltningsnivåene.

3. Fylkestinget går inn for at den regionale inndelingen for Vestfolds del baseres på en forsterket fylkesmodell med nåværende fylkesgrenser.

Fylkestinget anbefaler at Stortinget åpner for forsøksregioner med en oppgaveportefølje som beskrevet i St.meld. Nr 12 og enhetsfylkeforsøk. Dette kan skape grunnlag for ytterligere oppgaveoverføring og fylkessammenslutninger på sikt.

4. Fylkestinget i Vestfold forutsetter at Staten ikke legger opp til overføringer av øvrige riksveier til fylkeskommunene uten at vedlikeholdsetterslepet kompenseres før overtagelsen.
5. Fylkestinget forutsetter fortsatt interfylkeskommunalt samarbeid på de områder der det er funksjonelt. Særlig fylkene i BTV er aktuelle, men de kan også være naturlig å samarbeide tett med andre fylkeskommuner.

Protokolltilførsel:

Høyre og Fremskrittspartiet mener primært at det bør innføres en to-nivåmodell som omfatter staten og en kommunesektor med sterkere kommuner.